

og dels nu ved Finanslovforslagets første Behandling, skal jeg gaa let hen over det, idet jeg dog vil berigtige en enkelt Fejltagelse, jeg har set i Pressen, og som jeg ogsaa har set i Referatet af en Udtalelse, som kom frem i Københavns Borgerrepræsentation. Det er nemlig blevet sagt, at der var ca. 27 000 Gaardmænd, der havde opgivet deres Indtægt for 1918 fra 2 000 til 4 000, og samtidig 1 200, der havde opgivet deres Indtægt indtil 2 000. Det er ikke rigtigt, det er ikke 1 200, det er 12 000 eller rettere 12 673 eller omtrent 13 000 Gaardmænd, der for 1918 angav deres Indtægt til under 2 000. Gennemsnittet for Gaardmænd er 4 400 Kr.

Og saa rejser sig paa ny det Spørgsmaal: Er det muligt, at de kan have skønnet rigtigt? Jeg forudsætter stadig god Villie. Jeg har gjort et Forsøg paa at finde ud af, om det kan være rigtigt. Der kan nemlig nok øves nogen Kontrol, selv om jeg — og det understreger jeg meget stærkt — maa indrømme, at det er en teoretiserende Betragtning, jeg nu er inde paa. Man har nemlig fra Statistikkens Oplysninger om Formueforholdene, og deraf fremgaar det, at der i 1918 i Landdistrikterne alene hos Formueskatteyderne var en skattepligtig Formue paa 4 796 Millioner. Hvis jeg nu regner, at denne Formue forrentes med 4 pCt., hvad enten det er rede Penge, der staar i Banker eller Sparekasser, eller det er Landejendomme, som man kan forpagte bort og faa en vis Forpagtningsafgift af, kommer jeg til det Resultat, at med en saadan 4 pCt.s Rente af den samlede Formue i Landdistrikterne alene skulde der til disse Formuebesiddere komme en Rente paa 192 Millioner. Men hele den skattepligtige Indtægt i Landdistrikterne er 888 Millioner, og man ser altsaa, at Formuerenten er en ganske overordentlig stor Brøkdæl af den hele Indtægt. Nu kan det endvidere ses af Statistikkens, at der er 154 000 Formueskatteydere; hvis de faar lige meget i Form af Rentenydelse eller skaffer sig det, falder der paa hver Skatteyder en Rente af den Formue, der er i Landdistrikterne, paa gennemsnitlig 1 245 Kr. Nu falder det mig naturligvis ikke ind at paastaa, at hver eneste Gaardmand skulde have denne Rente, lige saa lidt som hver enkelt Gaardmand har 4 400 Kr. — det er jo Gennemsnitstal —, men der er dog meget, der taler for, at Gaardmændene ude paa Landet udgør en meget væsentlig Del af Formuebesidderne. Man kan derfor ogsaa beregne, at de har en Del af denne Renteindtægt af Formuebesiddelsen, og det skal trækkes fra i deres Opgivelse, hvis man skal

se, hvad der er Arbejdsindtægt af deres Ejendom.

Hertil kommer en interessant Oplysning. Medens der for Aaret 1918 var en Gennemsnitsindtægt pr. Gaardmand af 4 400 Kr., var samtidig Karlelønnen gennemsnitlig 1 296 Kr. eller med et rundt Tal 1 300 Kr. og Pigelønnen 874 Kr. For at naa til disse Poster maa man regne saaledes, som det ærede Medlem Hr. Wilmann gjorde, en vis Sum til Godtgørelse for frit Ophold. Det var i Gennemsnit for 1918 for en Karl 650 og for en Pige 550 Kr. Det vil altsaa sige, at det for en Karl og en Pige regnedes tilsammen til ca. 1 200 Kr. i det nævnte Aar. Hvis jeg nu regner, at der i en Gaardmandsfamilie gennemsnitlig er Mand, Hustru og 2 Børn, og tager i Betragtning, at Gaardmanden og hans Familie dog bor under noget mere komfortable Forhold end deres Tyende og vel ogsaa forbruger noget mere i Retning af Fødevarer, mener jeg at være berettiget til omtrentlig at gaa ud fra, at de 4 Personer i det mindste har forbrugt 2 400 Kr. om Aaret. Det skal jo ogsaa lægges til deres Indtægt.

Hvis jeg saaledes regner med, at der er en Renteindtægt af Formuen og en Indtægt skjult under dette, at man forbruger af sine egne Produkter, vil ærede Medlemmer se, at de to Summer tilsammen næsten andrager det samme som den gennemsnitlige Indtægt, som alle Landets Gaardmænd har opgivet.

Det falder mig slet ikke ind at paastaa, at dette Regnestykke er matematisk rigtigt. Nej, naar jeg har fremsat denne Betragtning, er det kun, fordi der dog er en Vejledning deri — og det maa man erkende, det er der — til Bedømmelse af, hvilke mærkværdigsmåa Indtægter der opgives af Gaardmandsklassen, naar disse to Momenter tages i Betragtning foruden de store Ejendomme, der sidder inde med. Jeg kan derfor ikke andet end fastholde, at det er i det hele Samfunds Interesse, at man under en eller anden Form finder Midler til at vejlede bl. a. Gaardmandsstanden, men ogsaa alle andre Samfundsklasser, i at faa et rigtigt Skøn over deres virkelige Indtægter.

Saa kan man rejse det Spørgsmaal: Hvorledes skal det opnaas? Hvad det angaar, var det ærede Medlem Hr. Wilmann inde paa en Tanke, som forekommer mig at være særdeles interessant. Han rørte, synes jeg, ved Lovforslagets Kærne, da han talte om de skattelignende Myndigheders Art. Der er jo nemlig det ved Forslaget, at man næstendels har skjult — det er naturligvis ikke forsettligt — hvem det er,